

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ มีเป้าหมายสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ การเติบโตทางเศรษฐกิจ และการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ในระยะแรกของการพัฒนาต่างก็ให้ความสำคัญกับการเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นอันดับแรก อย่างไรก็ตามในระยะกว่า 3 ทศวรรษที่ผ่านมาประเทศต่างๆ หันมาให้ความสนใจกับเรื่องของเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมากขึ้น จากการเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจที่รุนแรงหลายครั้ง เช่น วิกฤตการณ์น้ำมัน ในพ.ศ. 2523 และพ.ศ. 2527 วิกฤตการณ์ทางการเงินของเอเชีย พ.ศ. 2540 วิกฤตการณ์ทางการเงินของสหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2550 และวิกฤตการณ์ทางการเงินในยุโรป พ.ศ. 2552 เป็นต้น ซึ่งสร้างความเสียหายให้กับประเทศต่างๆ ในวงกว้าง เพราะความเสียหายแพร่กระจายจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งที่มีความเชื่อมโยงกันทางการค้า การลงทุน และการเงินระหว่างประเทศ จากบทเรียนในอดีตจะเห็นว่าภาคการเงินและตัวแปรทางการเงินเป็นสาเหตุหรือมีบทบาทสำคัญต่อการเกิดวิกฤติในหลายครั้งที่ผ่านมา เช่น วิกฤตการณ์ทางการเงินของประเทศไทย ใน พ.ศ. 2540

สำหรับเสถียรภาพทางเศรษฐกิจนั้นก็ประกอบไปด้วยเสถียรภาพ 2 ส่วน คือ เสถียรภาพภายใน ซึ่งพิจารณาจากความผันผวนของระดับราคาสินค้าภายในประเทศ หรือ อัตราเงินเฟ้อเป็นสำคัญ ขณะที่เสถียรภาพภายนอกจะพิจารณาจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ในการศึกษานี้ให้ความสนใจกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ โดยในทางทฤษฎีแล้วทั้งระดับราคาสินค้าและอัตราแลกเปลี่ยนมีความเชื่อมโยงกัน กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงในระดับราคาสินค้าภายในประเทศก็จะส่งผลต่อความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งสามารถอธิบายผ่านทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ (Purchasing Power Parity: PPP) ยกตัวอย่างเช่น เมื่อระดับราคาสินค้าหรืออัตราเงินเฟ้อของประเทศผู้ส่งออกสูงขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสินค้าของผู้ส่งออกสูงขึ้นตามแรงกดดันของเงินเฟ้อและจำหน่ายสินค้าออกในราคาที่สูงขึ้น ความสามารถในการแข่งขันในตลาดต่างประเทศลดลงและส่งออกสินค้าออกได้ลดลง ประเทศจะประสบกับการขาดดุลการค้าหรือการเกินดุลการค้าที่ลดลง และในท้ายที่สุดแล้วจะทำให้ค่าเงินของประเทศผู้ส่งออกมีแนวโน้มอ่อนค่าลงหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนนั่นเอง และในทางกลับกันการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน ก็ส่งผลต่อระดับราคาสินค้าหรือเงินเฟ้อภายในประเทศผ่านธุรกรรมทางการค้าระหว่างประเทศ ในสภาพของความเป็นจริงมีปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนหลายปัจจัย เช่น ปัจจัยทางเศรษฐกิจ การเมือง ข่าวลือ และ

จิตวิทยา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเรื่องของปัจจัยทางเทคนิค การเก็งกำไร นโยบายการเงิน นโยบายการคลัง รวมทั้งการส่งออกและส่งออกนำเข้า อย่างไรก็ตามในการศึกษานี้จะให้ความสำคัญกับตัวแปรทางเศรษฐกิจภายใต้กรอบทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อเท่านั้น

จากงานศึกษาเชิงประจักษ์จำนวนมากหลายชิ้นที่ผ่านมายังมีข้อโต้แย้ง ถึงความสามารถของทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อในการอธิบายปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริง ยกตัวอย่างเช่น Rogoff (1996), Islam and Ahmed (1999), Nusair (2003), Taylor and Taylor (2004) บ่งชี้ว่าทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและระดับราคาสินค้าได้ดีในบางประเทศ โดยเฉพาะในประเทศที่พัฒนาแล้วที่กลไกตลาดทำงานได้ดีและมีการแทรกแซงจากภาครัฐไม่มาก ขณะที่ในประเทศกำลังพัฒนาหรือประเทศเกิดใหม่ (Emerging Market) บางประเทศผลการศึกษาก็ไม่สอดคล้องกับทฤษฎีข้างต้น นั่นหมายความว่าทฤษฎีดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ดีในบางสถานการณ์เท่านั้น การที่เราทราบว่าทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและระดับราคาสินค้าในประเทศของเราได้ดีหรือไม่ จึงมีความสำคัญในเชิงนโยบายในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจที่จะนำมาใช้ว่าจะมีประสิทธิผลหรือไม่ เช่น หากระดับราคาโดยเปรียบเทียบไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราแลกเปลี่ยน การควบคุมเงินเฟ้อก็จะไม่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น ดังนั้นในการศึกษานี้ต้องการศึกษาเชิงประจักษ์ว่าทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ ซึ่งเป็นการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและระดับราคาสินค้าในระยะยาวนั้น จะสามารถอธิบายได้อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ในประเทศต่างๆ และมีนัยทางนโยบายอย่างไร โดยในการศึกษานี้เลือกศึกษากรณีประเทศไทยและประเทศคู่ค้าที่สำคัญอีก 9 ประเทศ ทั้งประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย โดยเลือกจากประเทศที่มีการติดต่อกำขายกับไทยและอยู่ในภูมิภาคเดียวกัน คือ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและระดับราคาสินค้าในระยะยาวของประเทศเหล่านี้ รวมทั้งผลการศึกษาดังกล่าวมีนัยทางนโยบายอย่างไร นอกจากนี้พบว่างานศึกษาเชิงประจักษ์ในลักษณะของการทดสอบทฤษฎีต่างๆของกลุ่มประเทศเหล่านี้โดยเปรียบเทียบมีไม่มากนัก ดังนั้นจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเชิงประจักษ์นี้ เพื่อเสริมให้การเรียนการสอนเศรษฐศาสตร์และการประยุกต์ใช้ครบมุมมองยิ่งขึ้น

ตารางที่ 1.1 มูลค่าการส่งออกและนำเข้าของไทยกับประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

: ล้านบาท

ประเทศ	2549	2550	2551	2552	2553	2554
1. ญี่ปุ่น	1,609,686	1,612,928	1,778,025	1,396,005	1,853,387	2,007,528
	(-2.43)	(0.20)	(10.24)	(-21.49)	(32.76)	(8.32)
2. สาธารณรัฐประชาชนจีน	967,502	1,075,676	1,202,662	1,134,903	1,454,023	1,722,039
	(18.52)	(11.18)	(11.81)	(-5.63)	(28.12)	(18.43)
3. มาเลเซีย	577,288	569,467	648,275	556,124	678,488	749,798
	(3.41)	(-1.35)	(13.84)	(-14.21)	(22.00)	(10.51)
4. สิงคโปร์	536,667	549,417	568,575	455,320	486,591	581,645
	(2.32)	(2.38)	(3.49)	(-19.92)	(6.87)	(19.53)
5. อินโดนีเซีย	258,136	304,521	388,289	289,827	415,071	529,213
	(-9.32)	(17.97)	(27.51)	(-25.36)	(43.21)	(27.50)
6. ออสเตรเลีย	295,956	336,901	434,925	423,724	486,185	483,164
	(14.85)	(13.83)	(29.10)	(-2.58)	(14.74)	(-0.62)
7. สาธารณรัฐเกาหลี	298,337	287,051	349,318	282,880	372,805	418,922
	(20.81)	(-3.78)	(21.69)	(-19.02)	(31.79)	(12.37)
8. ฟิลิปปินส์	179,060	178,345	190,858	164,205	230,899	222,322
	(13.31)	(-0.40)	(7.02)	(-13.96)	(40.62)	(-3.71)
9. นิวซีแลนด์	32,198	36,344	46,005	29,167	41,547	43,732
	(3.67)	(12.88)	(26.58)	(-36.60)	(42.44)	(5.26)
รวม	4,754,830	4,950,650	5,606,933	4,732,157	6,018,996	6,758,362

ที่มา : กรมศุลกากร (ประมวลผลโดยธนาคารแห่งประเทศไทย)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละ

จากตารางที่ 1.1 ปริมาณการนำเข้าและส่งออกของประเทศไทยและประเทศคู่ค้าที่สำคัญทั้งหมด 9 ประเทศในการศึกษานี้ มีแนวโน้มขยายตัวในระยะ 6 ปีที่ผ่านมา โดยใน พ.ศ. 2554 ขยายตัวจาก พ.ศ. 2549 คิดเป็นร้อยละ 42.14 อย่างไรก็ตามปริมาณการนำเข้าและส่งออกของประเทศไทยและประเทศคู่ค้ามีการหดตัวลงใน พ.ศ. 2552 ซึ่งมีสาเหตุสำคัญจากผลกระทบจากวิกฤตหนี้สาธารณะใน

ยุโรป ทำให้เศรษฐกิจการค้าของประเทศในกลุ่มนี้หดตัวลงดังกล่าว นอกจากนี้พบว่าประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีมูลค่าการส่งออกและนำเข้ากับไทยสูงที่สุดใน พ.ศ. 2554 รองลงมาได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน มาเลเซีย และสิงคโปร์ตามลำดับ

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและราคาภายใต้กรอบทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ เป็นการศึกษาเชิงประจักษ์โดยใช้ข้อมูลในการทดสอบกรณีของประเทศไทยและคู่ค้าที่สำคัญ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ
2. เพื่อศึกษาภาพรวมตลาดอัตราแลกเปลี่ยน และระบบอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทยและประเทศคู่ค้าที่สำคัญ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและระดับราคาสินค้าในระยะยาว ของประเทศไทยและกลุ่มประเทศคู่ค้าที่สำคัญ
4. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการศึกษาในกรณีของประเทศต่างๆดังกล่าว

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. ทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อจะมีอำนาจในการอธิบายได้ดี ก็ต่อเมื่อตัวแปรที่นำมาใช้ในแบบจำลองอันได้แก่ ตัวแปรอัตราแลกเปลี่ยน (เงินสกุลท้องถิ่นต่อ 1 เหรียญสหรัฐฯ) และตัวแปรเงินเฟ้อของแต่ละประเทศจะต้องมีความสัมพันธ์กันและเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาว
2. ระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบของสองประเทศจะเป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนในระยะยาว

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและราคา ภายใต้กรอบทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ: กรณีประเทศไทยและประเทศคู่ค้าที่สำคัญ จะทำการศึกษาเชิงประจักษ์กรณีประเทศไทยและประเทศคู่ค้าที่สำคัญอีก 9 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย โดยใช้ข้อมูลจาก IFS

Statistics, International Monetary Fund: IMF เป็นข้อมูลทฤษฎีภูมิรายไตรมาส เริ่มจากไตรมาส 1 ค.ศ. 1984 ถึง ไตรมาส 4 ค.ศ. 2011 ประกอบด้วย อัตราแลกเปลี่ยนโดยใช้เงินสกุลท้องถิ่นของแต่ละประเทศต่อ 1 เหรียญสหรัฐ เงินเฟ้อของประเทศไทยและประเทศคู่ค้าที่สำคัญ และเงินเฟ้อของสหรัฐอเมริกา (โดยข้อมูลเงินเฟ้อใช้ดัชนีราคาผู้บริโภคของแต่ละประเทศ)

1.5 กรอบแนวคิดของการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและราคา ภายใต้กรอบทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อนั้น กล่าวว่ายอัตราแลกเปลี่ยนในระยะยาวจะถูกกำหนดจากราคาโดยเปรียบเทียบของสองประเทศ เมื่อระดับราคาโดยเปรียบเทียบของสองประเทศเปลี่ยนแปลงไป จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยน เช่น หากระดับราคาในตลาดท้องถิ่นปรับตัวสูงขึ้น โดยที่ระดับราคาในตลาดต่างประเทศไม่เปลี่ยนแปลง จะส่งผลให้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศปรับตัวสูงขึ้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ค่าเงินในประเทศอ่อนค่าลง (Depreciation) นั่นเอง

1.6 ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและราคาภายใต้กรอบทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อนี้ แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนแรก เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) แบ่งเป็นการศึกษาภาพรวมตลาดอัตราแลกเปลี่ยนของโลก และระบบอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทยและประเทศคู่ค้า

ส่วนที่สอง เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยใช้วิธีการเศรษฐมิติ และใช้แบบจำลอง VAR (Vector Autoregressive) ในการวิเคราะห์ทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับราคาของประเทศไทยและประเทศคู่ค้าที่สำคัญรวม 10 ประเทศ เพื่อพิจารณาความสามารถของทฤษฎีฯในการนำมาอธิบายข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การทดสอบคุณสมบัติความนิ่ง (Stationary) ของข้อมูลอนุกรมเวลาที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยน และ ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index: CPI) ของแต่ละประเทศ ด้วยวิธี Unit Root แบบ ADF test และ PP test

2. การทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว (Cointegration) ของอัตราแลกเปลี่ยนและราคา

3. การทดสอบความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล ด้วย Granger Causality Test ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและราคา

1.7 นิยามศัพท์/นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

1. **อัตราแลกเปลี่ยน** คือ ราคาของเงินตราสกุลท้องถิ่นต่อเงินตราต่างประเทศ 1 หน่วย โดยในการศึกษานี้จะใช้อัตราแลกเปลี่ยนเป็นเงินสกุลท้องถิ่นของแต่ละประเทศต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ และอัตราแลกเปลี่ยนยังสามารถแบ่งออกได้เป็นอัตราแลกเปลี่ยนที่เป็นตัวเงิน (Nominal Exchange Rate) และอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง (Real Exchange Rate) ซึ่งก็คืออัตราแลกเปลี่ยนที่เป็นตัวเงินที่ได้ปรับค่าเงินเพื่อออกไปนั่นเอง อย่างไรก็ตามในการศึกษานี้จะใช้ข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนที่เป็นตัวเงินตามกรอบแนวคิดของทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ

2. **ดัชนีราคาผู้บริโภค หรือ CPI (Consumer Price Index)** คือ ดัชนีที่วัดการเปลี่ยนแปลงทางด้านราคาของสินค้าและบริการที่ใช้ในการบริโภคหรือเงินเฟ้อนั่นเอง ในการศึกษานี้จะใช้ข้อมูล CPI ของแต่ละประเทศและประเทศสหรัฐอเมริกา สำหรับประเทศไทยสินค้าที่อยู่ในรายการของการนำไปคำนวณดัชนีราคาผู้บริโภคแบ่งออกเป็น 8 หมวด ได้แก่ 1.หมวดอาหารและเครื่องดื่ม 2.หมวด

เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า 3.หมวดเคหสถาน 4.หมวดการตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล 5.หมวดพาหนะการขนส่งและการสื่อสาร 6.หมวดการบันเทิงการอ่านและการศึกษา 7.หมวดยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ 8.หมวดอื่นๆที่ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม ส่วนสินค้าที่อยู่ในรายการของการนำไปคำนวณดัชนีผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกาประกอบด้วยการใช้จ่ายในหมวดต่างๆ ได้แก่ 1.หมวดอาหารและเครื่องดื่ม 2. หมวดบ้านและที่อยู่อาศัย 3. หมวดพลังงาน 4. หมวดเครื่องนุ่งห่ม 5. หมวดขนส่ง และ 6. หมวดการรักษาพยาบาล

ส่วนในประเทศอื่นๆ ที่เลือกมาศึกษาในครั้งนี้ ประกอบด้วย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เกาหลีใต้ สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย มีการกำหนดหมวดหมู่สินค้าที่นำมาคำนวณดัชนีราคาผู้บริโภคในภาพรวมคล้ายคลึงกับประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา เนื่องจากอยู่ภายใต้คำจำกัดความเดียวกัน คือ เป็นสินค้าที่ผู้บริโภคใช้นั่นเอง

3. ทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ คือ ทฤษฎีพื้นฐานทางการเงินระหว่างประเทศ ในการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนของสองประเทศ โดยระดับราคาหรืออัตราเงินเฟ้อโดยเปรียบเทียบของสองประเทศจะเป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยน จากความเชื่อที่ว่าอัตราแลกเปลี่ยนจะมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับช่องว่างเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นภายใต้แนวคิดของ “กฎแห่งราคาเดียว” หรือ Law of One Price ที่กล่าวว่าสินค้าชนิดเดียวกันขายในแต่ละประเทศ ราคาขายจะเท่ากันเมื่อคิดอยู่ในรูปเงินสกุลเดียวกัน ทั้งนี้อยู่ภายใต้ข้อสมมุติที่ว่าตลาดการค้ามีการแข่งขันอย่างสมบูรณ์ ไม่มีต้นทุนค่าขนส่งและการกีดกันทางการค้า เป็นต้น

จากแนวคิดข้างต้นสามารถแสดงในรูปของสมการได้ดังนี้

$$E = \frac{P}{P^*}$$

E = อัตราแลกเปลี่ยนในรูปของเงินสกุลท้องถิ่น/ดอลลาร์สหรัฐ

P = ระดับราคาในตลาดท้องถิ่น (CPI ของแต่ละประเทศ)

P* = ระดับราคาในตลาดต่างประเทศ (CPI ของสหรัฐฯ)

แสดงในรูป Natural Logarithm ดังนี้

$$\ln E = \frac{\ln P}{\ln P^*}$$

หรือ $e = p - p^*$

4. Unit Root Test คือ เครื่องมือทางเศรษฐมิติที่นำมาใช้ทดสอบความนิ่ง (Stationary) ของข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษา เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series Data) ที่มักพบว่าข้อมูลมีลักษณะไม่มีความนิ่ง (Non-stationary) หากผลการทดสอบแสดงว่าข้อมูลมีความไม่นิ่ง นั่นคือชุดของข้อมูลเหล่านี้มีการเคลื่อนไหวไปตามแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นตามกาลเวลา (Time Trend) และความแปรปรวนวิ่งห่างออกจากเดิมไปเรื่อยๆตามแนวโน้มของระยะเวลาที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะต้องมีการปรับข้อมูลให้นิ่งก่อนนำไปใช้ในการประมาณค่าในแบบจำลอง

5. Cointegration Test คือ เครื่องมือทางเศรษฐมิติที่นำมาใช้อธิบายดุลยภาพในระยะยาวของตัวแปรที่ศึกษาตั้งแต่ 2 ตัวแปรขึ้นไป โดยเป็นการทดสอบว่าตัวแปรที่ศึกษาเหล่านี้มีดุลยภาพในระยะยาวร่วมกันหรือไม่

6. Causality Test คือ เครื่องมือทางเศรษฐมิติที่นำมาใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยผลการศึกษาจากวิธี Causality จะสามารถบอกผลของความสัมพันธ์ได้ 3 ลักษณะได้แก่

- ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียว เช่น ตัวแปร A เป็นสาเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวแปร B หรือ ตัวแปร B เป็นสาเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวแปร A อย่างใดอย่างหนึ่ง
- ความสัมพันธ์ในสองทิศทาง เช่น ตัวแปร A เป็นสาเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวแปร B ขณะเดียวกันตัวแปร B ก็เป็นสาเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวแปร A ด้วย
- ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

7. แบบจำลอง VAR คือ แบบจำลองทางเศรษฐมิติที่ใช้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยกำหนดให้ตัวแปรทุกตัวในแบบจำลองเป็นตัวแปรภายใน (Endogenous Variables) ทั้งหมด ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องทราบรูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปรเหล่านั้นมาก่อน นอกจากนี้ตัวแปรที่นำมาใช้ในแบบจำลองจะใช้ทั้งค่าในปัจจุบันและค่าในอดีตของตัวเอง (Lagged Variables) ทำให้ผลการประมาณค่ามีความแม่นยำยิ่งขึ้น เพราะเรามักพบว่าข้อมูลอนุกรมเวลาในอดีตของตัวแปรหนึ่งมักมีความสัมพันธ์กับข้อมูลในปัจจุบันของอีกตัวแปรหนึ่ง

1.8 ผลสำเร็จที่คาดว่าจะได้รับ และการนำไปใช้ประโยชน์

1.8.1 ผลสำเร็จที่คาดว่าจะได้รับ

งานศึกษานี้จะให้ความชัดเจนจากการศึกษาเชิงประจักษ์ในกรณีของประเทศไทย และประเทศคู่ค้าที่สำคัญถึงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและราคาภายใต้กรอบทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ และนโยบาย โยบาย

1.8.2 การนำไปใช้ประโยชน์

1. นำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา เช่น เศรษฐศาสตร์การเงินและการจัดการทางการเงิน เศรษฐศาสตร์มหภาคขั้นสูง และเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ

2. นำงานศึกษานี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์ และค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และศึกษาต่อยอด หรือ ขยายผลการศึกษาออกไปในทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในอนาคต รวมทั้งเผยแพร่ผลงานวิจัยนี้ ซึ่งนอกจากจะเป็นการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการแล้วยังถือเป็นส่วนหนึ่งในการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยด้วย

3. ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

1.9 องค์ประกอบของงานวิจัย

การศึกษาคั้งนี้ แบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์การวิจัย สมมุติฐานการวิจัย ขอบเขตการวิจัย กรอบแนวคิดของการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย นิยามศัพท์ ผลสำเร็จที่คาดว่าจะได้รับ และองค์ประกอบของงานวิจัย

บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และ 2) การศึกษาเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและราคาภายใต้กรอบทฤษฎีความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ

บทที่ 3 ภาพรวมตลาดอัตราแลกเปลี่ยนของโลก และระบบอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทยและประเทศคู่ค้า

บทที่ 4 ระเบียบวิธีวิจัย ประกอบด้วยการศึกษาเชิงพรรณนา การเก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งที่มาของข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยวิธีการทางเศรษฐมิติจากแบบจำลอง VAR (Vector Autoregressive) และวิธีการวิเคราะห์ต่างๆ ได้แก่ 1) Unit Root Test 2) Cointegration Test และ 3) Granger Causality Test

บทที่ 5 ผลการศึกษา ประกอบด้วยผลการศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ผลการวิเคราะห์ความนิ่งของข้อมูลด้วยการทดสอบ Unit Root 2) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงคู่ภาพในระยะยาวของตัวแปรด้วยวิธี Cointegration และ 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลด้วยวิธี Granger Causality

บทที่ 6 สรุปผลการศึกษาและนโยบาย ประกอบด้วยผลสรุปที่ได้จากการศึกษา และ เสนอแนะแนวทางในเชิงนโยบาย

